

УДК 811.111:004.735.5

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/45-1-23>

Тетяна КРУТЬКО,

orcid.org/0000-0003-2060-5720

кандидат фiлологiчних наук, доцент,
доцент кафедри iноземних мов

Нацiонального унiверситету водного господарства та природокористування
(Рiвне, Україна) *t.v.krutko@niwmt.edu.ua*

Лариса КУПЧИК,

orcid.org/0000-0002-8544-0931

кандидат педагогiчних наук, доцент,
завiдувач кафедри iноземних мов

Нацiонального унiверситету водного господарства та природокористування
(Рiвне, Україна) *l.y.kupchuk@niwmt.edu.ua*

Ірина МАСЛО,

orcid.org/0000-0002-8637-5000

асистент кафедри iноземних мов

Нацiонального унiверситету водного господарства та природокористування
(Рiвне, Україна) *i.m.maslo@niwmt.edu.ua*

СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ У МАЛОФОРМАТНИХ ПОВІДОМЛЕННЯХ МЕРЕЖІ FACEBOOK

Статтю присвячено дослідженню стилістичних засобів малоформатних текстів-повідомлень зіркової персони у соціальній мережі Facebook. Мета роботи – виявлення і дослідження найпоширеніших стилістичних засобів та особливостей їх функціонування у малоформатних анотаціях книг, розміщених на персональній сторінці Facebook.

Матеріалом дослідження слугували опубліковані у соціальній мережі Facebook повідомлення-анотації, дібрані методом суцільної вибірки із персональної сторінки Різ Візерспун. На своїй персональній сторінці американська акторка щомісяця презентує нову книгу та анотує її зміст. Період вибірки мовного матеріалу охоплює 2018-2021 роки.

Виявлено, що стилістична палітра повідомлень-анотацій, розміщених на персональній сторінці акторки, охоплює широкий спектр тропів і стилістичних фігур, які є засобами експресивності, емоційності, вираження оцінки, сприяючи інформативності, лаконічності, стислості і згорнутості повідомлень. Установлено, що у повідомленнях-анотаціях найпоширенішими тропами є епітет, метафора, гіпербола, які як засоби експресивності додають повідомленню нового смислового відтінку.

З'ясовано, що серед стилістичних фігур найчастішими є риторичні запитання та перелічення. Риторичне запитання є засобом установлення контактів, створює ефект діалогічності повідомлення і запрошує підписників долучитися до розмови. Встановлено, що перелічення використовують задля характеристики сюжету книги, головних героїв чи авторського стилю.

Підсумовано, що у повідомленнях-анотаціях книжкових новинок Різ Візерспун використовує стилістичні засоби з метою побудови цілісного повідомлення, спрямованого на привернення уваги аудиторії, створення доброзичливої атмосфери і стимулювання підписників придбати книгу і прочитати.

Ключові слова: анотація книги, малоформатний текст, соціальна мережа, стилістичні засоби, функція.

Tetyana KRUTKO,

orcid.org/0000-0003-2060-5720

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor;
Associate Professor at the Department of Foreign Languages
National University of Water and Environmental Engineering
(Rivne, Ukraine) t.v.krutko@nuwm.edu.ua*

Larysa KUPCHYK,

orcid.org/0000-0002-8544-0931

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor;
Head of the Department of Foreign Languages
National University of Water and Environmental Engineering
(Rivne, Ukraine) l.y.kupchyk@nuwm.edu.ua*

Iryna MASLO,

orcid.org/0000-0002-8637-5000

*Assistant Lecturer at the Department of Foreign Languages
National University of Water and Environmental Engineering
(Rivne, Ukraine) i.m.maslo@nuwm.edu.ua*

STYLISTIC MEANS IN SMALL-FORMAT FACEBOOK POSTS

The paper explores how stylistic means can be deployed in small-format Facebook posts of a celebrity. The purpose of the article is to identify the key stylistic means of book summaries shared by an American actress Reese Witherspoon to present her monthly book club pick on Facebook.

Qualitative content analysis of Reese Witherspoon's Facebook posts has been carried out. The data were sourced from her personal Facebook page between 2018-2021. The book summaries have been explored through functional analysis to investigate key stylistic elements from the viewpoint of their role in presenting new books.

It has been shown that evaluative, emotive, and expressive stylistic means contributed to the reduction of text volume and condensation of semantics. It has been proved that stylistic palette of concise texts covers a wide range of means (tropes and figures). It has been revealed that epithets, metaphors, and hyperbole are the means of expressiveness, provide semantic density, and increase the information level of a book summary.

It is found that rhetorical questions and enumeration are favoured tools employed to emphasize the point and add details. The empirical findings clearly illustrate that by using questions the actress tries to create the sense of informality, to trigger her followers' emotional responses that gives the impression of communicating directly with them. It has been shown that enumeration is employed to describe the major plot points of a book, characters or the style of an author.

The major findings of the research demonstrate that Reese Witherspoon employs stylistic means to enhance the quality of her book summaries, draw attention, appeal directly to every subscriber or follower, create a friendly mood in order to promote a new book and facilitate her followers' reading.

Key words: *book summary, function, small-format text, social network, stylistic means.*

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. Стрімкий розвиток Інтернет-технологій зумовив поширення комунікативних сервісів, зокрема соціальних мереж.

Попри численні дослідження Інтернет-дискурсу соціальних мереж як особливої сфери міжособистісної комунікації, цей жанр продовжує привертати увагу дослідників, оскільки стрімко розвивається, оновлюється, що і зумовлює актуальність цієї роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інтернет-комунікація залишається предметом активних міждисциплінарних досліджень, оскільки соціальні мережі змінюють звичні практики спілкування. Основна увага досліджень фокусується на розгляді конститутивних ознак і

функцій Інтернет-комунікації (Компанцева, 2008), особливостей дискурсів чатів (Lee, 2011), мікроблогів (Schönfeldt, Golato, 2003), статусів у соціальних мережах (Delos Reyes et al., 2018).

Темп життя, що призводить до необхідності швидкої передачі інформації, зменшення особистісного спілкування, технічні обмеження пристроїв зумовлюють невеликий текстовий розмір, стислість і компресію повідомлень у соціальних мережах. Домінантними характеристиками приватних повідомлень у соціальних мережах є лапідарність, стислість, мовна економія, які виявляються у використанні компресованих форм.

Формулювання мети і завдань статті. Мета роботи – виявлення і дослідження стилістичних засобів повідомлень-анотацій у Facebook, що зумов-

лює виконання низки завдань, а саме: виявити найпоширеніші стилістичні засоби та особливості їх функціонування у малоформатних анотаціях книг, розміщених на персональній сторінці Facebook.

Матеріалом дослідження слугували опубліковані у соціальній мережі Facebook повідомлення-анотації, дібрані методом суцільної вибірки із персональної сторінки акторки Різ Візерспун, кількість підписників якої наближається до 4 мільйонів. Період вибірки мовного матеріалу охоплює 2018–2021 роки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Серед основних функцій соціальних мереж виокремлюють функції самопрезентації, самоствердження користувача, інформування та отримання інформації, установа зв'язку з іншими користувачами. Крім зазначених, соціальним мережам зіркових особистостей притаманні функції демонстрації соціальної активності, формування громадської думки, рекламування (Крутько, 2020).

Різ Візерспун, американська акторка, продюсерка, володарка численних премій, громадська діячка, учасниця різноманітних благодійних проєктів, є також активною популяризаторкою культури читання. Щомісяця на своїй персональній сторінці Різ Візерспун презентує нову книгу, анує її зміст, після чого учасники віртуальної спільноти #ReeseBookClub отримують можливість придбати книгу, зустрітися з авторами, критиками, взяти участь в обговореннях, зокрема під час прямих ефірів на Facebook-сторінці Reese's Book Club.

Жанр соціальних мереж та невеликий обсяг повідомлень-анотацій зумовлює необхідність компресії і конденсації інформації на всіх мовних рівнях, залучення стилістичних засобів, які відповідають принципам економії та найменших зусиль.

Найпопулярнішим стилістичним засобом згортання структури малоформатних повідомлень-анонсів вибірки є епітет. Цей троп дозволяє акторці передати своє особисте враження від прочитаних книг, створює інтимність, підсилює емоційне навантаження повідомлення.

Епітет покликаний надати оцінку, викликати інтерес, підсилити емоції: ... *this month's book pick is going to put you on an emotional rollercoaster (1)*. В основі епітета завжди лежать асоціації, що підкреслюють характерну рису, додаючи повідомленню нового смислового відтінку: *How about a sexy modern love story? (1)*; *Expect a lot of steamy scenes in this New York love story (1)*; *It's a passionate story about a young girl in Argentina who puts everything on the line to follow her dreams (1)*.

Епітет одночасно актуалізує емоційний, образний та оцінний компоненти значення,

додає нового смислового нюансу, що пояснює його активне вживання у проаналізованих малоформатних повідомленнях-анотаціях книг: *This month's Reese's Book Club pick is CHILLING! (1)*

Серед корпусу досліджуваних одиниць найбільш рекурентними є прості епітети: *This is such an electric story about an unconventional heroine who is on the run from her past...()*; *Are you ready for a spooky story? (1)*

Окрім простих епітетів, у вибірці ми фіксуємо випадки використання:

– парних епітетів: ... *every sentence is so vivid and luxurious you feel like you're transported to a lakeside retreat in Cape Cod with a family you have known forever (1)*;

– синтаксичних епітетів, виражених субстантивним словосполученням, що передається прийменниковою групою N+of+N: *I loved this thrilling ride of a novel (1)*; *There's so much to love about this thrilling, roller coaster of a novel (1)*;

– фразових епітетів зі структурою словосполучення: *Meeting Olympic medalist and all-around-best-in-class-super-star Adam Rippon made my night (1)*; *If you love a great page-turner-that-keeps-you-guessing-till-the-end book... this is a Must Read! (1)*.

Як свідчать приклади, анонс виходу нової книги у коротких, лаконічних повідомленнях соціальних мереж передбачає використання позитивно-оцінних епітетів. Мета повідомлень-анонсів на персональній сторінці акторки – зацікавити адресатів новинками книжкового ринку, спонукати їх придбати книги і читати. Саме така мета зумовлює використання у повідомленнях одиниць позитивної оціненості, що має на меті зацікавити підписників книжковими новинками.

Ще одним засобом економії є метафора: *"If you think in terms of a year, plant a seed; if in terms of 10 years, plant trees; if in terms of 100 years, teach people."* – Confucius. *How we teach our children is also planting seeds and sometimes the greatest gift we can give the world is kind children who are open hearted and aware of how they can effect change (); This book will set your dreams on fire! (1)*.

Метафора є поширеним тропом у досліджуваних повідомленнях, оскільки сприяє підвищенню його інформативності за одночасної компресії: *Set in Northern Ireland, this story explores a world of secrets and lies that tear 2 sisters apart (1)*. Метафора *a world of secrets and lies* тонко натякає на жанр книги, що дозволяє уникнути прямолинійності та створює ефект таємничості.

Метафора допомагає створити яскравий образ, заснований на несподіваних асоціаціях: *It starts with a beautiful honeymoon that turns into a web of*

intrigue (1). Перенесення значення, на якому базується метафора, дозволяє підвищувати інформативність повідомлення і додавати експресії.

Під час дослідження виявлено, що в основі метафор Різ Візерспун часто лежить порівняння книги із подорожжю, пригодами:

– «оповідь-подорож»: *You'll follow a young woman's journey of self-discovery after she's wrongly accused of kidnapping a child* (1); *This beautiful memoir takes us on Tembi's personal journey of love, parenthood, and ultimately the loss of her husband* (1); ... *she embarks on a journey of digging up her past* (1); *This feminist Western will keep you on the edge of your seat on a high stakes ride through the old West* (1);

– «оповідь-атракціон»: ... *this month's book pick is going to put you on an emotional rollercoaster* (1);

– «оповідь-пригода»: ... *are you ready to set sail in a literary adventure?* (1)

Метафора є важливим засобом формування прагматичного впливу повідомлень, що має надзвичайно широку амплітуду функціональності. Оціненість, експресивність, аксіологічне маркування, здатність до компресії метафори зумовлюють її поширене застосування у повідомленнях-анотаціях книжкових новинок.

Наступною за чисельністю серед тропів, зафіксованих у вибірці, є гіпербола. Традиційною сферою застосування гіперболи є повсякденне мовлення і реклама, адже використання цього тропу сприяє реалізації експресивної функції: *Get ready for a book you won't be able to put down* (1); *Centered around a fugitive on the run, Anna North's #Outlawed is a riveting story unlike anything I've read before!* (1).

Проведений аналіз емпіричного матеріалу доводить, що стилю повідомлень Різ Візерспун притаманна гіперболізація вираження позитивної оцінки книг: *Holy Moly! ... You will not be able to put this book down!* (1); авторського стилю: *The author, #TiaWilliams, writes with great humour and complexity about a myriad of topics* (1).

Оцінна функція тропів є вирішальним чинником, який визначає комунікативно-прагматичний вектор повідомлень-анотацій на персональній сторінці Різ Візерспун. Позитивна оцінка книг, які представляє акторка, завжди знаходить експліцитне вираження у повідомленнях: *And ALL the beautiful details in this book are enough to pull at your heartstrings ... every sentence is so vivid and luxurious* (). У прикладі ми спостерігаємо досягнення кумулятивного ефекту, коли гіпербола «накладається» на інші стилістичні засоби вираження позитивної оцінки, зокрема на епітети позитивної інгерентної конотації *vivid and luxurious* і метафору *to pull at your heartstrings*, які описують авторський стиль письменниці.

Завдяки синергії функціональних потенціалів різнорівневих стилістичних засобів, зокрема стилістичних фігур, удається створити повідомлення, спрямоване на заохочення аудиторії до придбання книжкових новинок.

Серед найпоширеніших стилістичних фігур окреме місце посідають риторичні запитання: *Are you guys reading #TheGuestList by Lucy Foley? If you love a great page-turner-that-keeps-you-guessing-till-the-end book... this is a Must Read!* (1).

Риторичне запитання як стилістичний засіб виразності та емоційності входить до традиційних засобів встановлення контактів, що обумовлює його рекурентне використання на початку повідомлень: *Anybody else love short stories? This month for Reese's Book Club we are reading Everything Inside by #EdwidgeDanticat* (1); *Want to escape to a different country? Take a trip to the charming English countryside in this month's YA selection, A Cuban Girl's Guide to Tea and Tomorrow by #haurataylornamey* (1).

Риторичне запитання є ефективним засобом прагматичного впливу, оскільки створює ефект діалогічності повідомлення і запрошує до розмови: *Have you read a book that made you want to HUG the author? Every page of this incredible memoir, #Group by #ChristieTate, had me thinking "I wish I had read this book when I was 25. It would have helped me so much!"* (1).

Наступним за чисельністю синтаксичним прийомом є перелічення, що створюється повторенням однорідних синтаксичних одиниць як окремих речень, так і словосполучень. Перелічення ґрунтується на синтаксичному процесі розширення, а саме на додаванні до певної синтаксичної одиниці інших одиниць того ж самого синтаксичного статусу і спільного з нею синтаксичного зв'язку у структурі речення (Мороховський та інші, 1991).

Найбільш рекурентною реалізацією структури перелічення у проаналізованій вибірці є три тематично гомогенних елементи, які виконують функцію деталізації та уточнення: *My Reese's Book Club Late Summer YA pick is no exception! The Downstairs Girl by #StaceyLee is clever, poignant and funny* (1). Елементи перелічення, виражені прикметниками, дають позитивну оцінку новинкам книжкового ринку.

Структура перелічення може модифікуватися та ускладнюватися через розгалуження певних елементів із утворенням підрядних рядів: *The author, #TiaWilliams, writes with great humour and complexity about a myriad of topics, including the trappings of success, single parenting, a teenage daughter, living with chronic indescribable pain, how to deal with a history of mental illness and addiction* (1); *Our July Reese's Book Club pick, The Paper Palace by #MirandaCowleyHeller is a deeply emotional love*

story that follows one day in the life of Elle Bishop as she navigated the unraveling of secrets, lies, and a very complex love triangle between her childhood best friend and her husband (1). Як свiдчать приклади, перелiчення допомагає у стислiй штриховiй формi ознайомити пiдписникiв iз сюжетом книги, схарактеризувати авторський стиль.

У наступному повiдомленнi ми спостерiгаємо високу ступiнь експресивностi та iнтенсивностi залучення рiзнорiвневих стилiстичних засобiв, зокрема стилiстичного прийому перелiчення разом зi спадною градацiєю: *Three generations, two chicken snacks, and some big family secrets revealed... The December book club pick, #TheChickenSecrets by KJ Dell'Antonia is a charming, hilarious, feel-good story about the kind of bonds and rivalries only sisters can share. Also, a great present for your sister for your holidays! Reese's Book Club (1).*

Сукупнiсть мовних одиниць iз конотативним семантичним компонентом позитивної оцiнки i стилiстичних засобiв експресивностi бере участь у створеннi цiлiсного повiдомлення, спрямованого на виконання прагматичних функцiй переконання i стимулювання пiдписникiв до придбання книги i читання: *Our January Reese's Book*

Club pick is a WILD one! Centered around a fugitive on the run, Anna North's #Outlawed is a riveting story unlike anything I've read before! This feminist Western will keep you on the edge of your seat on a high stakes ride through the old West. The search for identity and desperation to survive drive this intensity of this women-on-the-run adventure! Join this gang of outlaws over yonder on #reesesbookclub (1).

Висновки. Стилiстична палiтра повiдомлень-анотацiй соцiальних мереж охоплює широкий спектр тропiв i стилiстичних фiгур, якi є засобами експресивностi та емоцiйностi, сприяючи iнформативностi, лаконiчностi, стислостi i згорнутостi повiдомлень. У проаналiзованих повiдомленнях-анотацiях найактивнiше себе проявляють такi тропи, як епiтет, метафора, гiпербола, якi разом iз синтаксичними засобами стилiстики (риторичними запитаннями i перелiченнями) сприяють досягненню максимальної позитивної модальностi повiдомлень, що може стимулювати пiдписникiв до придбання книги i читання.

Перспективи подальших дослiджень ми вбачаємо у детальнiйшому вивченнi способiв вираження оцiнки у повiдомленнях зiркових персон iз урахуванням гендерного параметру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Компанцева Л. Ф. Интернет-лингвистика: когнитивно-прагматический и лингвокультурологический подходы: монография. Луганск: Знание, 2008. 528 с.
2. Крутько Т. В. Вербальні засоби конструювання персонального бренда (на матеріалі персональної Facebook-сторінки зіркової персони). *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Серія: Філологічні науки (мовознавство): зб. наук. праць. Дрогобич, 2020. № 14. С. 98–102.
3. Мороховский А.Н. и др. Стилистика английского языка: учеб. пособ. Київ : Вища школа, 1991. 272 с.
4. Delos Reyes, Ryan Jayson, Vera K. M. L., & Medriano, Ramon Jr. The functions of language in facebook posting. *Asian EFL Journal*. 2018. Vol. 20. P. 196–206.
5. Lee C. Micro-blogging and status updates on Facebook. Texts and practices. *Digital discourse. Language in the new media*. New York: Oxford University Press, 2011.
6. Schönfeldt J., Golato A. Repair in chats. A conversation analytic approach. *Research on language and social interaction*. 2003. Vol. 36 (3). P. 241–284.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. URL: <http://www.facebook.com/ReeseWitherspoon>

REFERENCES

1. Kompantseva L. F. Internet-lingvistica: kognitivno-pragmaticeskii i lingvokul'turologicheskii podkhody [Internet linguistics: cognitive-pragmatic and linguocultural approaches]. Lugansk : Znanie, 2008. 528 p. [in Russian].
2. Krutko T. V. Verbalni zasoby konstruiuvannya personalnoho Brendy (na materiali personalnoi Facebook-storinky zirkovoi persony) [Verbal Personal Branding (based on personal Facebook profile of a celebrity)]. *Naukovyi visnyk Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka*. Serii : Filolohichni nauky (movoznavstvo) — *Scientific Bulletin of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University. Series: Philological Sciences (Linguistics)*. 2020. 14, 98–102 [in Ukrainian].
3. Stilistika angliyskogo yazyka [Stylistics of English]. Morokhovskiy A. N. et al. Kyiv : Vysshaya shkola, 1991. 272 p. [in Russian].
4. Delos Reyes, Ryan Jayson & Vera, K.M.L. & Medriano, Ramon Jr. The functions of language in facebook posting. *Asian EFL Journal*. 2018. Vol. 20. P. 196–206.
5. Lee C. Micro-blogging and status updates on Facebook. Texts and practices. *Digital discourse. Language in the new media*. New York: Oxford University Press, 2011.
6. Schönfeldt J., Golato A. Repair in chats. A conversation analytic approach. *Research on language and social interaction*. 2003. Vol. 36 (3). P. 241–284.

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Retrieved from: <http://www.facebook.com/ReeseWitherspoon>